

72 DIHALNI TEST S SEČNINO

Lea Gril-Jevšek

1. Kaj je dihalni test s sečnino?

Dihalni test s sečnino je neinvaziven, natančen, preprost in nenevaren test za ugotavljanje uspešnosti antibiotičnega zdravljenja okužbe z bakterijo *Helicobacter pylori* (HP).

2. Kakšen je namen dihalnega testa s sečnino?

Bakterija HP je specializirana za življenje v želodčni sluznici. Danes je z njo okuženega 60 % človeštva, približno pri petini okuženih pa okužba povzroča raznolike želodčne težave. Povezana je z obolenji želodčne sluznice, kot so: razjeda želodca in/ali dvanajstnika, kronično vnetje želodčne sluznice, želodčni rakom, želodčni MALT limfom. Namen dihalnega testa s sečnino je *ugotovitev, ali je bilo t.i. antibiotično eradikacijsko zdravljenje okužbe s HP uspešno*. Okužba s HP se namreč nikoli ne pozdravi sama. Zato potrebuje bolnik v primeru, da za to obstaja indikacija, zdravljenje, s pomočjo katerega dosežemo umiritev kliničnih težav in pozdravimo vnetje želodčne sluznice. Po končanem eradikacijskem zdravljenju je potrebna kontrola uspešnosti zdravljenja, ki se velikokrat izvede z eno izmed neinvazivnih metod (navadno z dihalnim testom s sečnino), lahko pa tudi z enim izmed invazivnih metod, ki so vezane na endoskopijo zgornjih prebavil (gastroskopijo).

3. Kdo opravlja dihalni test s sečnino?

Dihalni test s sečnino opravljajo zdravniki gastroenterologi oziroma drugi zdravstveni delavci, ki imajo s področja bolezni prebavil posebno znanje in so za to posebej usposobljeni.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas praviloma napoti vaš zdravnik družinske medicine ali klinični specialist gastroenterolog. Za preiskavo potrebujete napotnico, stroške preiskave pa krije ZZZS, v kolikor ima izvajalec z Zavodom sklenjeno pogodbo. Preiskavo je na nekaterih mestih po Sloveniji možno opraviti tudi samoplačniško. V tem primeru napotnice ne potrebujete.

5. Kako se pripravite na dihalni test s sečnino?

Za izvedbo dihalnega testa s sečnino posebne priprave *niso potrebne*. Na preiskavo morate priti *tešč, od jemanja antibiotikov mora preteči najmanj 4 tedne*, priporočljivo je tudi, da vsaj *2 tedna pred preiskavo ne jemljete zdravil iz skupine inhibitorjev protonske črpalke oziroma zaviralcev receptorjev H₂*.

6. Kako preiskava poteka?

Preiskava je *enostavna in nenaporna, opravite jo ambulantno*. Slediti morate natančnim navodilom zdravstvenega osebja. Najprej izdihnete zrak v posebno epruveto. Nato spijete kozarec soka, v katerem je raztopljena nenevarna testna snov (sečnina ali urea, označena z izotopom ^{13}C ali ^{14}C , ter pH indikator). Po 30 minutah ponovno izdihnete zrak v drugo epruveto. Če je okužba z bakterijo HP prisotna, morebitno spremembo v izdihanem zraku zazna poseben aparat, ki izmeri količino označenega CO_2 in tako potrdi ali ovrže prisotnost okužbe s HP.

7. Koliko časa traja dihalni test s sečnino?

Celoten postopek preiskave traja *približno 40 minut*.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Večina preiskovancev med izvedbo testa in po njem nima nobenih težav. Obstaja majhna možnost slabosti, bruhanja ali blagih prebavnih motenj po zaužitvi testnega napitka s sečnino.

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Dihalni test s sečnino (z izotopom ^{13}C) je povsem nenevaren in neškodljiv in je primeren tudi za uporabo pri otrocih, nosečnicah in doječih materah.

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Po opravljeni preiskavi so izvidi znani *v nekaj minutah*. Od začetka preiskave do izvida mine približno 50 minut, če ima izvajalec na voljo tudi aparat za analizo vzorcev. Ker so aparature za analizo izdihanega zraka v epruveti zelo drage, jih imajo samo na nekaterih mestih po Sloveniji, zato je vzorce v analizo potrebno pošiljati tja, kjer so aparature na razpolago. V tem primeru je na izvid preiskave potrebno počakati od enega do nekaj dni.

11. Čemu bodo služili izvidi?

Namen preiskave je ugotoviti, ali je bilo eradikacijsko zdravljenje okužbe s HP pri vas uspešno. V kolikor je izvid preiskave negativen, je zdravljenje okužbe zaključeno.